

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 25. 6. 2002

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 2.2025 do: 30. 6.2025

Obsah dokumentu je právne záväzný.

321

ZÁKON

z 23. mája 2002

o ozbrojených silách Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje postavenie základných zložiek ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“), ich úlohy a ich použitie, riadenie, velenie a kontrolu ozbrojených síl, mobilizáciu ozbrojených síl a prípravu ozbrojených síl. Ďalej vymedzuje vojenskú zbraň a vojenský zbraňový systém a upravuje ich použitie, ako aj použitie donucovacích prostriedkov, medzinárodnú spoluprácu ozbrojených síl a vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky.

§ 2

Ozbrojené sily

(1) Ozbrojené sily sa vytvárajú na zachovanie mieru, zaručovanie obrany Slovenskej republiky a na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(2) Zloženie ozbrojených síl v stave bezpečnosti, v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu upravuje ústavný zákon.¹⁾

(3) Na plnení úloh ozbrojených síl sa podieľajú aj štátni zamestnanci a zamestnanci, ktorí tvoria civilný personál ozbrojených síl (ďalej len „zamestnanec“).

(4) Vnútorne organizačné členenie zväzkov, útvarov, jednotiek, úradov a zariadení ozbrojených síl a ich logistické zabezpečenie určuje na návrh náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl (ďalej len „náčelník generálneho štábu“) minister obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister obrany“).

(5) Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky a Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky sú vojenské útvary ozbrojených síl; vnútorne organizačné členenie, rozmiestnenie a početné stavy vojakov a zamestnancov Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky a Čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky určuje prezident Slovenskej republiky ako hlavný veliteľ ozbrojených síl.

(6) Štát v konaní pred súdmi vo veciach ozbrojených síl zastupuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“).

(7) Majetok štátu, ktorý je v užívaní ozbrojených síl, spravuje ministerstvo obrany.

(8) Ozbrojené sily sú financované zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva obrany.

§ 3

Vojenská prisaha

(1) Príslušník ozbrojených síl (ďalej len „vojak“) skladá vojenskú prisahu, ktorá znie:

„Slávnostne prisahám, že budem verný Slovenskej republike. Sľubujem, že budem zodpovedne plniť úlohy, ktoré ozbrojeným silám vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, ústavných zákonov, zákonov, a budem vykonávať vojenské rozkazy. Budem čestným, statočným a disciplinovaným vojakom. Som pripravený brániť slobodu, nezávislosť, zvrchovanosť, územnú celistvosť Slovenskej republiky a nedotknuteľnosť jej hraníc.

Na to som pripravený vynaložiť všetky svoje sily a schopnosti a nasadiť aj svoj život.

Tak prisahám!"

(2) Ak vojak mimoriadnej služby nezloží vojenskú prisahu podľa odseku 1, nemá to vplyv na plnenie jeho povinností.

§ 3a

Preukazovanie príslušnosti k ozbrojeným silám

(1) Vojak preukazuje príslušnosť k ozbrojeným silám vojenskou rovnošatou označenou štátnym znakom Slovenskej republiky a špecifickými znakmi⁴⁾ (ďalej len „vojenská rovnošata“) alebo osobnou identifikačnou kartou.^{4a)}

(2) Vojak vyslaný na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky preukazuje príslušnosť k ozbrojeným silám v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.^{4b)}

(3) Príslušnosť k Vojenskej polícii a Vojenskému spravodajstvu vojak preukazuje podľa osobitných predpisov.^{4c)}

Úlohy a použitie ozbrojených síl

§ 4

(1) Ozbrojené sily sú rozhodujúcim výkonným prvkom systému obrany štátu. Hlavnou úlohou ozbrojených síl je brániť Slovenskú republiku pred napadnutím cudzou mocou, brániť jej zvrchovanosť, územnú celistvosť, nedotknuteľnosť hraníc a plniť záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(2) Ozbrojené sily sa podieľajú na zachovaní bezpečnosti Slovenskej republiky.⁵⁾ Povinnosťou ozbrojených síl je podieľať sa aj na plnení úloh v čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu,^{5a)} pri ktorom sú ohrozené životy a zdravie osôb alebo majetok.

(3) Ozbrojené sily plnia úlohy aj mimo územia Slovenskej republiky v súlade s medzinárodným právom; plnia úlohy v rámci poskytovania humanitárnej pomoci, vojenského cvičenia, mierovej pozorovateľskej misie, vojenskej operácie, úlohy vyplývajúce zo zastupovania Slovenskej republiky v medzinárodnej organizácii alebo úlohy medzinárodného vojenského veliteľstva^{5b)} a úlohy v rámci spolupráce ozbrojených síl so zahraničnými ozbrojenými silami.

(4) Ozbrojené sily možno použiť na

a) ochranu a obranu objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov v pôsobnosti

ministerstva obrany a ostatných objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov,

- b) ochranu objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov v pôsobnosti ministerstva obrany, vojenských obvodov, vojenských letísk, vojenských heliportov, vojenských objektov a priestorov potrebných na plnenie úloh ozbrojených síl alebo zahraničných ozbrojených síl plniacich úlohy na území Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, vojenských konvojov a vojenských transportov pred zakázanou činnosťou bezpilotného lietadla^{5c)} za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- c) odstraňovanie následkov výnimočného stavu alebo núdzového stavu^{5a)} a na riešenie mimoriadnych udalostí,⁷⁾
- d) boj proti terorizmu,
- e) pátranie po lietadlách a pri záchrane ľudských životov,⁸⁾
- f) zabezpečenie leteckej prepravy ústavných činiteľov určených vládou Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“),
- g) zabezpečenie leteckej zdravotníckej prepravy,
- h) zabezpečenie a vykonávanie leteckých navigačných služieb a riadenie špeciálnej letovej prevádzky,
- i) ochranu majetku štátu v správe alebo užívaní ministerstva obrany,
- j) poskytovanie podpory zahraničným ozbrojeným silám na území Slovenskej republiky,^{8a)}
- k) plnenie opatrení Národného systému reakcie na krízové situácie,
- l) plnenie ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi^{8b)} na zachovanie bezpečnosti Slovenskej republiky.

(5) Pri plnení úloh ministerstva obrany a Vojenského spravodajstva v oblasti zabezpečovania obrany štátu v kybernetickom priestore a kybernetickej bezpečnosti podľa osobitných predpisov^{8c)} ozbrojené sily poskytujú súčinnosť v rozsahu, ktorý určí minister obrany na návrh riaditeľa Vojenského spravodajstva po dohode s náčelníkom generálneho štábu.

(6) Na základe žiadosti štátnych orgánov, obcí alebo vyšších územných celkov môže veliteľ v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodnúť o okamžitom použití vojakov ozbrojených síl a o nevyhnutnej logistickej podpore potrebnej na riešenie mimoriadnej udalosti.⁷⁾

(7) Rozsah pôsobnosti veliteľa, ak ním nie je hlavný veliteľ ozbrojených síl, na plnenie úloh podľa odseku 6 určí minister obrany; ustanovenie osobitného predpisu týmto nie je dotknuté.⁹⁾

(8) Ak v čase vojny alebo vojnového stavu a následnej vojenskej operácie boli rozhodnutím príslušnej bezpečnostnej rady⁷⁾ evakuované z postihnutého územia orgány miestnej štátnej správy, orgány obcí alebo orgány vyššieho územného celku a tieto nemôžu vykonávať svoju pôsobnosť, správu postihnutého územia v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas vykonáva veliteľ vojenskej operácie určený náčelníkom generálneho štábu.

(9) Vojenským zväzkom, vojenským útvarom alebo vojenským jednotkám ozbrojených síl určeným na základe rozhodnutia vlády na obranu štátnej hranice podľa odseku 1 velí veliteľ ustanovený náčelníkom generálneho štábu.

(10) Za obranu štátnej hranice zodpovedá veliteľ podľa odseku 9 až po zaujatí určeného priestoru obrany a dosiahnutí pripravenosti na plnenie tejto úlohy.

(11) Postavenie a úlohy Vojenskej polície ako aj postavenie a úlohy Vojenského spravodajstva upravujú osobitné zákony.¹⁰⁾

(12) Na plnení úloh ozbrojených síl sa podieľajú aj vojenské vysoké školy,¹¹⁾ vojenské orgány odborného dozoru vo vojenskom letectve, ako aj rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené ministerstvom obrany.

(13) Ozbrojené sily sa podieľajú na príprave obyvateľstva na obranu štátu, na rozvíjaní vojenských tradícií a na zabezpečení kultúrnych, vzdelávacích, športových a spoločenských podujatí k tomu organizovaných.

§ 4a

Na účely použitia ozbrojených síl na zabezpečovanie nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky^{13a)} sa rozumie

- a) vzdušným objektom lietadlo^{13b)} alebo iný neidentifikovaný vzdušný prostriedok,
- b) vojenským vzdušným objektom lietadlo vo vojenských službách alebo iný neidentifikovaný vzdušný prostriedok,
- c) činom protiprávneho zasahovania čin týkajúci sa vzdušného objektu vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky uvedený v osobitnom predpise upravujúcom civilné letectvo,^{13c)}
- d) príslušným orgánom riadenia letovej prevádzky poskytovateľ letových prevádzkových služieb podľa pravidiel lietania platných pre civilné letectvo^{13d)} alebo poskytovateľ letových prevádzkových služieb a riadenia letov lietadiel vo vojenských službách alebo v policajných službách,^{13e)}
- e) pohotovostným lietadlom lietadlo pohotovostných síl a prostriedkov ozbrojených síl určených na zabezpečovanie nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky.

§ 4b

(1) Za podozrivého narušiteľa vzdušného priestoru sa považuje vzdušný objekt, ktorý sa stal objektom činu protiprávneho zasahovania a ktorého zámer je nejasný.

(2) Za podozrivého narušiteľa vzdušného priestoru sa považuje aj vzdušný objekt, na ktorého sa vzťahujú najmenej dve z týchto podmienok:

- a) vzdušný objekt bez predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu riadenia letovej prevádzky prenikol do vzdušného priestoru Slovenskej republiky alebo porušil režim letu určený letovým plánom,
- b) vzdušný objekt nekomunikuje s príslušným orgánom riadenia letovej prevádzky alebo nevykonáva pokyny príslušného orgánu riadenia letovej prevádzky, ak pravidlá lietania vydané pre jednotlivé časti vzdušného priestoru neustanovujú inak,
- c) vzdušný objekt náhle mení parametre letu alebo vykonáva neprimerané odchýlky od plánovanej dráhy letu,
- d) vzdušný objekt neodôvodnene mení kód odpovedača sekundárneho radaru alebo nadmerne využíva režim signálu identifikácie bez predchádzajúceho súhlasu príslušného orgánu riadenia letovej prevádzky,
- e) posádka vzdušného objektu používa neštandardnú frazeológiu alebo sú zaznamenané iné zmeny v rádiovéj komunikácii nesúvisiacej s vykonávaním letu,
- f) kód odpovedača sekundárneho radaru vzdušného objektu signalizuje stav núdze v súlade s medzinárodne ustanovenými kódmi,
- g) došlo k prerušeniu alebo k úplnej strate signálov z odpovedača sekundárneho radaru,
- h) od orgánov štátnej moci iných štátov, medzinárodných organizácií alebo od mimovládnych organizácií bolo získané upovedomenie o zámeroch vzdušného objektu,
- i) bola prijatá informácia o neurčitej hrozbe násillia prostredníctvom tretej strany.

(3) Za pravdepodobného narušiteľa vzdušného priestoru sa považuje vzdušný objekt,

- a) ktorého kód odpovedača signalizuje čin protiprávneho zasahovania na palube v súlade s medzinárodne ustanovenými kódmi,
- b) kvalifikovaný ako podozrivý narušiteľ vzdušného priestoru podľa odseku 1 alebo 2, ktorý nevykonáva pokyny príslušného orgánu riadenia letovej prevádzky alebo nevykonáva pokyny a signály veliteľa pohotovostného lietadla.

(4) Za potvrdeného narušiteľa vzdušného priestoru sa považuje vzdušný objekt, ak získané informácie potvrdzujú, že vzdušný objekt má byť použitý ako prostriedok teroristického útoku alebo iného narušenia bezpečnosti Slovenskej republiky.

(5) Narušiteľ režimu letu je vzdušný objekt, ktorý vybočí z priestoru plánovanej činnosti bez oznámenia tejto skutočnosti príslušným orgánom riadenia letovej prevádzky v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok, chýb v činnosti posádky vzdušného objektu a pozemných orgánov alebo nesprávnej činnosti rádiotechnického zariadenia, pričom plní okamžite a presne pokyny príslušného orgánu riadenia letovej prevádzky alebo pokyny a signály veliteľa pohotovostného lietadla.

§ 4c

(1) Ak sa vzdušný objekt pohybuje vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom upravujúcim civilné letectvo⁸⁾ alebo s medzinárodnou zmluvou a nevykonáva pokyny príslušných orgánov riadenia letovej prevádzky na zmenu dráhy letu alebo na pristátie na určenom letisku alebo ohrozuje bezpečnosť a suverenitu Slovenskej republiky, alebo je dôvodné podozrenie, že je objektom činu protiprávneho zasahovania, príslušné orgány riadenia letovej prevádzky informujú o tejto skutočnosti príslušnú zložku ozbrojených síl zabezpečujúcu nedotknuteľnosť vzdušného priestoru.

(2) Proti narušiteľovi vzdušného priestoru uvedenému v § 4b ods. 1 až 4 sa môžu použiť tieto opatrenia:

- a) odklonenie letu,
- b) vynútenie pristátia,
- c) hrozba použitia zbrane,
- d) vystrelenie varovných výstrelov alebo varovných svetelných signálov mimo narušiteľa vzdušného priestoru,
ak ďalej nie je uvedené inak.

(3) Pokiaľ z okolností jasne vyplýva, že vzdušný objekt by mal byť použitý proti životom ľudí alebo na spôsobenie obzvlášť závažného následku, možno použiť ozbrojené sily aj na prerušenie letu potvrdeného narušiteľa vzdušného priestoru (§ 4b ods. 4), ak je prerušenie letu jediným opatrením na odvrátenie tohto nebezpečenstva.

(4) Z opatrení podľa odseku 2 sa môžu použiť tie opatrenia, ktoré najviac šetria životy a majetok osôb. Opatrenia sa môžu uskutočňovať len do takého času a v takom rozsahu, ako si to ich účel vyžaduje. Nesmú viesť k ujme, ktorá je zrejme neprimeraná predpokladanému následku činu protiprávneho zasahovania alebo iného narušenia bezpečnosti Slovenskej republiky.

(5) O použití ozbrojených síl na účel podľa odseku 2 rozhoduje minister obrany, ak ďalej nie je uvedené inak; o tomto použití minister obrany bezodkladne informuje prezidenta Slovenskej republiky, predsedu vlády a ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky.

(6) Minister obrany môže poveriť prijatím opatrení podľa odseku 2 písm. a) až d) veliteľa

vzdušných síl ozbrojených síl, jeho zástupcu alebo náčelníka štábu vzdušných síl ozbrojených síl.

(7) O použití opatrenia podľa odseku 3 rozhoduje minister obrany a v čase jeho neprítomnosti na základe poverenia predsedu vlády minister vnútra Slovenskej republiky alebo minister spravodlivosti Slovenskej republiky alebo minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky alebo iný člen vlády.

(8) O použití opatrenia podľa odseku 3 minister obrany alebo člen vlády poverený podľa odseku 7 bezodkladne informuje prezidenta Slovenskej republiky, predsedu vlády a ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky.

§ 4d

(1) Ustanovenia § 4b a 4c sa nepoužijú pri narušení vzdušného priestoru Slovenskej republiky^{13a)} vojenským vzdušným objektom.

(2) Ustanovenia § 4b a 4c sa nepoužijú v čase vojny a vojnového stavu.

(3) V čase vojny a vojnového stavu alebo pri narušení vzdušného priestoru Slovenskej republiky vojenským vzdušným objektom v čase mieru ozbrojené sily určené rozhodnutím Národnej rady Slovenskej republiky plnia úlohy zabezpečovania nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky podľa pravidiel organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom.

§ 5

Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky a Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky

(1) Vojenská kancelária prezidenta Slovenskej republiky

a) zabezpečuje úlohy súvisiace s

1. výkonom funkcie prezidenta Slovenskej republiky ako hlavného veliteľa ozbrojených síl,
2. velením Čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky,
3. výkonom právomocí prezidenta Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 3,

b) podieľa sa na zabezpečovaní úloh súvisiacich s výkonom ústavných právomocí prezidenta Slovenskej republiky.

(2) Čestná stráž prezidenta Slovenskej republiky

- a) vykonáva čestné stráženie sídla prezidenta Slovenskej republiky a hostí prezidenta Slovenskej republiky v tomto sídle,
- b) organizuje a vykonáva vojenské pocty, najmä pri oficiálnych návštevách predstaviteľov iných štátov a pri prijímaní vedúcich diplomatických misií prezidentom Slovenskej republiky,
- c) v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu^{5a)} plní úlohy ochrany prezidenta Slovenskej republiky a obrany jeho sídla.

§ 6

Riadenie ozbrojených síl

(1) Riadenie ozbrojených síl je proces, v ktorom vláda a ministerstvo obrany v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodujú o použití ozbrojených síl, usmerňujú činnosť ozbrojených síl, určujú celkové početné stavy vojakov a zamestnancov, rozmiestnenie ozbrojených síl a vo vymedzenom rozsahu vykonávajú kontrolu ich činnosti.

(2) Vláda pri riadení ozbrojených síl

- a) schvaľuje návrhy koncepčných dokumentov, strategických dokumentov a dokumentov ustanovených osobitným predpisom^{13h)} na výstavbu a rozvoj ozbrojených síl,
- b) rozhoduje o plánoch použitia ozbrojených síl v čase vojny alebo vojnového stavu,
- c) rozhoduje o rozmiestnení zväzkov, útvarov, úradov a zariadení ozbrojených síl a o celkových početných stavoch vojakov a zamestnancov v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky, ako aj v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d) rozhoduje o počtoch hlavných druhov vojenských zbraní a vojenských zbraňových systémov a bojovej techniky v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- e) rozhoduje v ustanovenom rozsahu o použití vojakov,
- f) určuje ústavných činiteľov, pre ktorých ozbrojené sily zabezpečujú leteckú prepravu,
- g) schvaľuje návrh na určenie ozbrojených síl na plnenie úloh zabezpečenia nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, alebo návrh na určenie ozbrojených síl na plnenie ďalších úloh na území Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, a predkladá ho Národnej rade Slovenskej republiky na rozhodnutie.

(3) Ministerstvo obrany pri riadení ozbrojených síl

- a) spracúva návrhy koncepčných dokumentov, strategických dokumentov a dokumentov ustanovených osobitným predpisom^{13h)} na výstavbu a rozvoj ozbrojených síl a predkladá ich vláde,
- b) spracúva plány použitia ozbrojených síl alebo ich častí v čase vojny alebo vojnového stavu v súčinnosti s Generálnym štábom ozbrojených síl (ďalej len „generálny štáb“),
- c) navrhuje počty hlavných druhov vojenských zbraní, vojenských zbraňových systémov a bojovej techniky v súlade s potrebou zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- d) navrhuje rozmiestnenie zväzkov, útvarov, úradov a zariadení ozbrojených síl a celkové početné stavy vojakov a zamestnancov v súlade s potrebami zabezpečenia obrany Slovenskej republiky a bezpečnosti štátu a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a predkladá ich vláde na rozhodnutie,
- e) zodpovedá za doplňovanie ozbrojených síl vojakmi a zamestnancami,
- f) zabezpečuje ozbrojené sily vojenskými zbraňami, vojenskými zbraňovými systémami, vojenským materiálom a bojovou technikou na plnenie úloh ozbrojených síl,
- g) zodpovedá za prípravu a riadenie mobilizácie ozbrojených síl,
- h) vykonáva vnútornú kontrolu v ozbrojených silách,
- i) spracúva návrh na určenie ozbrojených síl na plnenie úloh zabezpečenia nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, alebo návrh na určenie ozbrojených síl na plnenie ďalších úloh na území Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, a predkladá ho vláde,
- j) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými predpismi.¹⁴⁾

§ 7**Velenie ozbrojeným silám**

(1) Velenie ozbrojeným silám je proces, v ktorom veliteľ vydáva v rozsahu svojej pôsobnosti vojenské rozkazy na zabezpečenie plnenia úloh ozbrojených síl.

(2) Ozbrojeným silám v rozsahu svojej pôsobnosti velí

- a) prezident Slovenskej republiky,¹⁵⁾
- b) náčelník generálneho štábu,
- c) ostatní ustanovení veliteľa,¹⁶⁾
- d) veliteľ organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, podľa odseku 11,
- e) veliteľ podľa odseku 12.

(3) Prezident Slovenskej republiky

- a) vydáva vojenské rozkazy ozbrojeným silám,
- b) schvaľuje a vydáva základné vojenské poriadky,
- c) schvaľuje a vydáva organizačný poriadok Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,
- d) zapožičiava čestné alebo historické názvy vojenským útvarom a vojenským zväzkom,
- e) zapožičiava vojenským útvarom a vojenským zväzkom bojové zástavy,
- f) na návrh ministra obrany vymenúva a odvoláva náčelníka Vojenskej kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, ktorý je mu podriadený a zodpovedá mu za výkon svojej funkcie.

(4) Velenie ozbrojeným silám odborne, organizačne a technicky zabezpečuje generálny štáb.

(5) Na čele generálneho štábu je náčelník generálneho štábu, ktorý velí ozbrojeným silám. Náčelníka generálneho štábu vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády. Je podriadený ministrovi obrany, ktorému zodpovedá za výkon svojej funkcie.

(6) Náčelník generálneho štábu je vymenovaný na štyri roky; vymenovanie je obmedzené navyše na dve funkčné obdobia nasledujúce za sebou.

(7) Náčelník generálneho štábu má počas vykonávania funkcie právo na bezplatné

- a) používanie jedného služobného motorového vozidla s prideleným vodičom alebo bez neho na vykonávanie funkcie alebo v súvislosti s ňou,
- b) poskytnutie a používanie jedného služobného mobilného telefónu na zabezpečenie dosiahnuteľnosti v čase vykonávania funkcie.

(8) Limit bezplatného používania služobného mobilného telefónu podľa odseku 7 písm. b) určuje minister obrany.

(9) Peňažné náležitosti¹⁷⁾ náčelníka generálneho štábu, ako aj nároky vyplývajúce zo služobného pomeru¹⁸⁾ určuje minister obrany podľa osobitných predpisov.

(10) Na zabezpečenie velenia ozbrojeným silám v čase vojny alebo vojnového stavu generálny štáb vytvára hlavné miesto velenia.

(11) Príslušný veliteľ organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, velí podľa odseku 2 písm. d) ozbrojeným silám, ktoré sú podľa § 6 ods. 2 písm.

g) určené na plnenie úloh zabezpečovania nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky, alebo na plnenie ďalších úloh na území Slovenskej republiky v rámci organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorej je Slovenská republika členom, podľa pravidiel tejto organizácie.

(12) Ozbromeným silám vyslaným na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky môže veliť v súlade s medzinárodným právom príslušný veliteľ zahraničných ozbrojených síl alebo príslušný veliteľ medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom.

§ 8

Kontrola ozbrojených síl

Kontrolu ozbrojených síl vykonávajú štátne orgány v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.¹⁹⁾

§ 9

Príprava ozbrojených síl

(1) Hlavným cieľom prípravy ozbrojených síl je sformovať, rozvíjať a zdokonaľovať vojenskú odbornú pripravenosť a psychickú odolnosť, fyzickú zdatnosť a sociálnu, mravnú, intelektuálnu a kultúrnu vyspelosť každého vojaka na plnenie úloh ozbrojených síl.

(2) Základnou metódou prípravy ozbrojených síl podľa odseku 1 je vojenské vyučovanie a výcvik vojakov.

(3) Vojenské vyučovanie a výcvik vojakov sa uskutočňuje najmä na území Slovenskej republiky; možno ho uskutočniť aj na území iných štátov na základe medzinárodných zmlúv a v súlade s platným právnym poriadkom zmluvných strán.

(4) Ozbromené sily sa pripravujú na obranu štátu aj spolu s ďalšími prvkami systému obrany štátu podľa osobitného predpisu.^{19a)}

(5) Zamestnanci, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, sú povinní udržiavať, obnovovať, prehľbovať a zvyšovať si svoju odbornú pripravenosť a kvalifikáciu; rozsah a podmienky vzdelávania týchto zamestnancov určí minister obrany.

§ 10

Mobilizácia ozbrojených síl

(1) Mobilizácia ozbrojených síl je

- a) hromadné povolanie vojakov v zálohe a odvedených registrovaných občanov na výkon mimoriadnej služby,
- b) nariadenie výkonu mimoriadnej služby profesionálnym vojakom, ktorí vykonávajú štátnu službu podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ a vojakom v zálohe povolaným na pravidelné cvičenie alebo na plnenie úloh ozbrojených síl a vojakom dobrovoľnej vojenskej prípravy,
- c) poskytnutie vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami,
- d) plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami.²¹⁾

(2) Odvedení registrovaní občania a vojaci v zálohe sú odo dňa nariadenia mobilizácie prezidentom Slovenskej republiky povolaní na výkon mimoriadnej služby.

(3) Profesionálni vojaci, ktorí vykonávajú štátnu službu podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ a vojaci

v zálohe, ktorí vykonávajú pravidelné cvičenie alebo plnia úlohy ozbrojených síl a vojaci dobrovoľnej vojenskej prípravy, sú odo dňa nariadenia mobilizácie prezidentom Slovenskej republiky zaradení na výkon mimoriadnej služby.

(4) Mobilizácia ozbrojených síl môže byť všeobecná alebo čiastočná.

(5) Všeobecná mobilizácia sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, na všetkých registrovaných občanov, vojakov v zálohe a profesionálnych vojakov, ktorí vykonávajú štátnu službu podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ako aj na poskytnutie vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami a fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami a na plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami²¹⁾ v prospech ozbrojených síl.

(6) Čiastočná mobilizácia sa môže vzťahovať na celé územie Slovenskej republiky alebo na jeho časť; vzťahuje sa na časť registrovaných občanov, vojakov v zálohe a profesionálnych vojakov, ktorí vykonávajú štátnu službu podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ako aj na poskytnutie časti vecných prostriedkov a ubytovania právnickými osobami, fyzickými osobami oprávnenými na podnikanie a fyzickými osobami a na plnenie pracovnej povinnosti fyzickými osobami²¹⁾ v prospech ozbrojených síl.

(7) Mobilizácia ozbrojených síl sa nevzťahuje na občanov, ktorým vznikla branná povinnosť a ktorí sú od výkonu mimoriadnej služby oslobodení, na odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody a na osoby vo výkone väzby.

(8) Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby povinné plniť úlohy vyplývajúce z

- a) mobilizačnej výzvy, ktorá obsahuje rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o nariadení mobilizácie ozbrojených síl,
- b) mobilizačného oznámenia, ktoré obsahuje pokyny pre právnické osoby, fyzické osoby oprávnené na podnikanie a fyzické osoby na uskutočnenie mobilizácie ozbrojených síl,
- c) povolávacích rozkazov,
- d) rozhodnutia o poskytnutí vecných prostriedkov a ubytovania.

(9) Mobilizačná výzva sa vyhlasuje prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl uverejní obec mobilizačné oznámenie na základe žiadosti obvodného úradu v sídle kraja spôsobom v obci obvyklým.

(10) Po nariadení mobilizácie ozbrojených síl profesionálni vojaci vykonávajúci štátnu službu podľa osobitného predpisu,²⁰⁾ ktorí sa zdržiavajú v zahraničí, sú povinní po doručení oznámenia o nariadení mobilizácie ozbrojených síl bezodkladne sa vrátiť na územie Slovenskej republiky a nastúpiť na výkon mimoriadnej služby.

(11) Ustanovenie odseku 10 sa nevzťahuje na profesionálnych vojakov, ktorí boli mimo územia Slovenskej republiky vyslaní vedúcim služobného úradu.

(12) Po vyhlásení mobilizácie ozbrojených síl sú registrovaní občania a vojaci v zálohe, ktorí sa zdržiavajú v zahraničí, povinní vrátiť sa do 15 dní od vyhlásenia mobilizácie na územie Slovenskej republiky a nastúpiť na výkon mimoriadnej služby, ak osobitný predpis^{20a)} neustanovuje inak.

§ 11

Medzinárodná spolupráca ozbrojených síl

Ozbrojené sily spolupracujú so zahraničnými ozbrojenými silami na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe členstva Slovenskej republiky

v organizácii vzájomnej kolektívnej bezpečnosti.

§ 12

Vyslanie ozbrojených síl mimo územia

Slovenskej republiky

(1) O vyslaní ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky rozhodujú príslušné ústavné orgány,²⁴⁾ a to na účely

- a) humanitárnej pomoci,
- b) vojenského cvičenia,
- c) mierovej pozorovateľskej misie,
- d) vojenskej operácie,
- e) plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu,^{24a)}
- f) zastupovania Slovenskej republiky v medzinárodnej organizácii alebo plnenia úloh medzinárodného vojenského veliteľstva,^{5b)}
- g) ďalšej spolupráce ozbrojených síl so zahraničnými ozbrojenými silami v súlade s medzinárodným právom.

(2) Na účely tohto ustanovenia

- a) humanitárna pomoc ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky je činnosť zameraná na zmiernenie alebo odstraňovanie následkov živelných pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie alebo inej obdobnej udalosti, v ktorej dôsledku sú ohrozené životy a zdravie osôb, majetok alebo životné prostredie v štáte, na ktorého územie sa ozbrojené sily vysielajú,
- b) vojenské cvičenie je výcvik ozbrojených síl uskutočňovaný so zahraničnými ozbrojenými silami mimo územia Slovenskej republiky, ktoré je zamerané na zladenie činnosti, zvýšenie bojovej pripravenosti a spoločnej previerky vojenských jednotiek, vojenských útvarov, vojenských zväzkov, ozbrojených síl so zahraničnými ozbrojenými silami,
- c) mierová pozorovateľská misia mimo územia Slovenskej republiky je činnosť ozbrojených síl uskutočňovaná spoločne so zahraničnými ozbrojenými silami mimo územia Slovenskej republiky, zameraná na pozorovanie vývoja situácie na území iného štátu, na ktorom hrozí vznik ozbrojeného konfliktu, alebo pozorovanie vývoja situácie na území iného štátu, ktoré je postihnuté ozbrojeným konfliktom, s cieľom napomáhať jeho urovnaniu mierovými prostriedkami, obnoviť vzájomnú dôveru a dohliadať na dodržiavanie demokratického poriadku na území tohto štátu,
- d) vojenská operácia mimo územia Slovenskej republiky je činnosť vojenských jednotiek, vojenských útvarov, vojenských zväzkov, ozbrojených síl, ktoré sú vyzbrojené vojenskými zbraňami a vojenskými zbraňovými systémami, príslušnou bojovou technikou a logistickým zabezpečením, ktorá sa uskutočňuje pod velením medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom spoločne so zahraničnými ozbrojenými silami v súlade s medzinárodným právom na účely predchádzania ozbrojeným konfliktom, dosiahnutia mieru a jeho udržania na území ohrozenom alebo postihnutom ozbrojeným konfliktom.

(3) Súhlas na vyslanie profesionálneho vojaka a vojaka mimoriadnej služby na plnenie úloh podľa odseku 1 sa nevyžaduje. Zamestnanca, ktorý sa podieľa na plnení úloh ozbrojených síl podľa odseku 1, možno vyslať len s jeho súhlasom.

(4) Návrh na vyslanie ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky vláde predkladá minister obrany; návrh obsahuje

- a) názvy zväzkov, útvarov a jednotiek alebo počet vysielaných vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, územie, na ktoré sa vysielajú na plnenie úloh, a čas, na ktorý sa vysielajú mimo územia Slovenskej republiky,
- b) účel vyslania ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, ich úlohy a rozsah ich činnosti,
- c) systém velenia vyslaným ozbrojeným silám mimo územia Slovenskej republiky,
- d) orgány štátnej správy Slovenskej republiky, ktoré sú zodpovedné za spoluprácu s riadiacimi orgánmi príslušnej medzinárodnej organizácie v oblasti riadenia činnosti a zabezpečenia ozbrojených síl, ktoré plnia úlohy mimo územia Slovenskej republiky,
- e) určenie vojenskej výzbroje, vojenskej techniky a vojenského materiálu vo vlastníctve Slovenskej republiky,
- f) termín odchodu a návratu vyslaných ozbrojených síl.

(5) Čas, na ktorý sú ozbrojené sily vyslané mimo územia Slovenskej republiky, je určený trvaním mandátu pre danú misiu.²⁵⁾ O každej zmene mandátu misie a o zmene územia mimo Slovenskej republiky, na ktoré boli ozbrojené sily vyslané, rozhoduje vláda alebo Národná rada Slovenskej republiky.

(6) Ak treba skrátiť určený čas vyslania ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, o skrátení tohto času rozhoduje vláda alebo Národná rada Slovenskej republiky.

(7) Vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl, možno vyslať mimo územia Slovenskej republiky až po dosiahnutí určenej úrovne ich vycvičenosti a odbornej pripravenosti.

(8) Požiadavky na úroveň vycvičenosti a odbornej pripravenosti vojakov ozbrojených síl a zamestnancov podľa pravidiel medzinárodných organizácií vzájomnej kolektívnej bezpečnosti, ktorých je Slovenská republika členom, a v nadväznosti na špecifickosť úloh, na ktorých plnenie majú byť vojaci a zamestnanci vyslaní mimo územia Slovenskej republiky, určí náčelník generálneho štábu.

(9) Výber vojakov a zamestnancov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky, vykonáva náčelník generálneho štábu alebo ním určený veliteľ.

(10) Vojaci a zamestnanci, ktorí sa podieľajú na plnení úloh ozbrojených síl a pôsobia mimo územia Slovenskej republiky, sa riadia právnym poriadkom Slovenskej republiky a sú povinní dodržiavať právny poriadok prijímajúceho štátu, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

§ 13

Vojenská zbraň, vojenský zbraňový systém a ich použitie

(1) Na základe vojenského rozkazu je vojak povinný použiť vojenskú zbraň alebo vojenský zbraňový systém na účely

- a) zaručovania obrany Slovenskej republiky pred napadnutím cudzou mocou a plnenia úloh zachovania jej bezpečnosti podľa § 4 ods. 4 písm. a) až d),
- b) plnenia úloh prípravy ozbrojených síl podľa tohto zákona,
- c) plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(2) Vojenskou zbraňou podľa odseku 1 je

- a) palná zbraň,²⁷⁾

b) bodná zbraň a sečná zbraň.

(3) Vojským zbraňovým systémom podľa odseku 1 je kombinácia jednej vojenskej zbrane alebo viacerých vojenských zbraní, ktorá zahŕňa vojenské zariadenia, vojenský materiál, ich obsluhu, prostriedky dopravy, prípadne rozmiestnenie vojenských útvarov a vojenských zväzkov.

(4) Použitie vojenskej zbrane alebo vojenského zbraňového systému vojakmi vyslanými mimo územia Slovenskej republiky sa spravuje medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná, pravidlami medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom, alebo medzinárodným právom.

(5) Použitie vojenskej zbrane alebo vojenského zbraňového systému na vystrelenie varovných výstrelov alebo varovných svetelných signálov a na prerušenie letu vzdušného objektu na základe rozkazu veliteľa podľa § 7 ods. 2 písm. d), ktorý velí ozbrojeným silám určeným na plnenie úloh zabezpečenia nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky, podlieha predchádzajúcemu súhlasu ministra obrany; minister obrany môže poveriť vydaním tohto súhlasu veliteľa vzdušných síl ozbrojených síl, jeho zástupcu alebo náčelníka štábu vzdušných síl ozbrojených síl.

Druhy donucovacích prostriedkov a ich použitie

§ 14

(1) Vojak môže pri plnení úloh ozbrojených síl vo výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej, dozornej služby alebo pri plnení úloh podľa § 4 ods. 4 písm. a) použiť donucovacie prostriedky, ktorými na účely tohto zákona sú

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) použitie služobného psa,
- c) technický prostriedok na prerušenie činnosti bezpilotného lietadla,
- d) úder zbraňou,
- e) hrozba zbraňou,
- f) varovný výstrel do vzduchu,
- g) vojenská zbraň podľa § 13 ods. 2.

(2) Zamestnanec, ktorý sa podieľa na plnení úloh ozbrojených síl a je zaradený na výkon strážnej služby alebo dozornej služby, môže pri jej výkone použiť donucovacie prostriedky podľa odseku 1 v tých prípadoch a za tých istých podmienok ako vojak; to neplatí, ak by mal byť donucovací prostriedok použitý na účel prerušenia činnosti bezpilotného lietadla.

(3) Zamestnancom podľa odseku 2 môže byť osoba, ktorá je občanom len Slovenskej republiky, má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a je bezúhonná, spoľahlivá a zdravotne spôsobilá v rozsahu ustanovenom pre fyzické osoby prevádzkujúce strážnu službu podľa osobitného predpisu.²⁹⁾

§ 15

(1) Pred použitím donucovacích prostriedkov je vojak povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže vojak upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti. Na účel prerušenia činnosti bezpilotného lietadla môže vojak upustiť od výzvy

a výstrahy, len ak osobu, ktorá ovláda bezpilotné lietadlo, nie je schopný lokalizovať alebo ak výzvu a výstrahu vzhľadom na okolnosti v danom mieste a čase nie je účelné vykonať.

(2) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov vojak použije, rozhoduje podľa konkrétnej situácie tak, aby dosiahol účel sledovaný zákrokom a použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprimerané nebezpečnosti útoku alebo zakázanej činnosti. Vojak upustí od použitia donucovacieho prostriedku, ak by prerušením činnosti bezpilotného lietadla mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia.

(3) Pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je vojak oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty a chvaty. Ostatné donucovacie prostriedky je vojak oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy alebo zdravie iných osôb alebo vojaka alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 16

Použitie vojenskej zbrane

(1) Vojak môže použiť vojenskú zbraň podľa § 13 ods. 2 pri výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej alebo dozornej služby,

- a) ak ide o nutnú obranu³⁰⁾ alebo o krajnú núdzu,³¹⁾
- b) na odvrátenie nebezpečného útoku alebo na odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva útoku, ktoré ohrozujú strážnený objekt alebo strážené stanovište, a to po márnej výzve na upustenie od útoku,
- c) na účel prerušenia činnosti bezpilotného lietadla, ak nemožno inak prerušiť činnosť bezpilotného lietadla na mieste, kde je taká činnosť zakázaná,
- d) na zamedzenie úteku zo stráženého objektu alebo stráženého stanovišťa ozbrojenej osobe alebo osobe dôvodne podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu, ktorú nemožno iným spôsobom zadržať.

(2) Pred použitím vojenskej zbrane podľa odseku 1 je vojak povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá vojenská zbraň. Pred použitím vojenskej zbrane podľa odseku 1 je vojak povinný použiť aj varovný výstrel. Od výstrahy zvolaním „Stoj!“, „Stoj, lebo strelím!“ a varovného výstrelu do vzduchu môže vojak upustiť len v prípade, ak je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby, alebo ak vec neznesie odklad. Od výstrahy zvolaním „Stoj!“, „Stoj, lebo strelím!“ a varovného výstrelu do vzduchu môže vojak upustiť aj vtedy, ak nie je schopný lokalizovať osobu, ktorá ovláda bezpilotné lietadlo alebo ak výstrahu a varovný výstrel do vzduchu vzhľadom na okolnosti v danom mieste a čase nie je účelné vykonať a ide o použitie zbrane podľa odseku 1 písm. c).

(3) Pri použití vojenskej zbrane podľa odseku 1 je vojak povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby čo najmenej ohrozil život osoby, proti ktorej zákrok smeruje, a aby nebol ohrozený život ani zdravie iných osôb.

(4) Použitie vojenskej zbrane podľa odseku 1 vojakmi vyslanými mimo územia Slovenskej republiky sa spravuje medzinárodnými zmluvami vojenskej povahy, ktorými je Slovenská republika viazaná, a ďalšími jej medzinárodnými záväzkami.

§ 16a

Oprávnenie zakázať vstup na určené miesto alebo prikázať zotrvanie na určenom mieste

Ak je to nevyhnutné pre plnenie úloh podľa § 4 ods. 4 písm. a), vojak je oprávnený každému prikázať, aby

- a) v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesto, ani sa na ňom nezdržoval,
- b) na nevyhnutne potrebný čas zotrval na určenom mieste.

§ 17

Povinnosti po použití vojenskej zbrane alebo iného donucovacieho prostriedku

(1) Ak vojak alebo zamestnanec zistí, že pri použití vojenskej zbrane podľa § 16 ods. 1 alebo iného donucovacieho prostriedku došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrovanie.

(2) Zákrok, pri ktorom vojak alebo zamestnanec použil vojenskú zbraň podľa § 16 ods. 1 alebo iný donucovací prostriedok, je povinný bezodkladne oznámiť vedúcemu služobného úradu alebo veliteľovi.

(3) O použití vojenskej zbrane podľa § 16 ods. 1 alebo iného donucovacieho prostriedku vyhotoví vedúci služobného úradu alebo veliteľ úradný záznam; ak použitím vojenskej zbrane podľa § 16 ods. 1 alebo iného donucovacieho prostriedku bola spôsobená smrť, úradný záznam predloží príslušnému prokurátorovi.

(4) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia vojenskej zbrane podľa § 16 ods. 1 alebo iných donucovacích prostriedkov, vedúci služobného úradu je povinný zistiť, či sa vojenská strelná zbraň podľa § 16 ods. 1 alebo iný donucovací prostriedok použil v súlade so zákonom; o výsledku zistenia spíše úradný záznam.

§ 17a

Zákaz používať označenie ozbrojených síl, vojenskú rovnošatu a osobnú identifikačnú kartu

(1) Zakazuje sa inej osobe ako vojakovi na odev, v písomnom styku, v názve domény webovej stránky a na motorovom vozidle používať označenie „ozbrojené sily Slovenskej republiky“, „ozbrojené sily SR“ alebo „OS SR“ vo všetkých tvaroch vrátane zmien v ich diakritike a veľkosti písmen, alebo označenie, ktoré môže byť zameniteľné s týmto označením.

(2) Ak osobitné predpisy^{31a)} neustanovujú inak, zakazuje sa inej osobe ako vojakovi používať vojenskú rovnošatu alebo odev označený štátnym znakom Slovenskej republiky a špecifickými znakmi, ktorý môže byť zameniteľný s vojenskou rovnošatou; rovnako sa zakazuje inej osobe ako vojakovi používať osobnú identifikačnú kartu alebo kartu, ktorá môže byť zameniteľná s osobnou identifikačnou kartou.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na činnosti vykonávané s písomným súhlasom ministerstva obrany.

§ 17aa

Zákaz činnosti bezpilotného lietadla

(1) V záujme zabezpečenia obrany a bezpečnosti štátu sa zakazuje činnosť bezpilotného lietadla

- a) v objektoch a priestoroch uvedených v § 4 ods. 4 písm. b), ktoré sú označené zákazom fotografovania,^{31aa)} do výšky 120 metrov nad úrovňou zeme alebo do výšky hornej hranice príslušnej časti obmedzeného vzdušného priestoru zriadeného na ich ochranu,^{31ab)}
- b) v priestore nad vojenským konvojom a vojenským transportom do výšky 120 metrov nad úrovňou zeme, presúvajúcim sa po trase a v termíne, ktoré boli zverejnené na webovom sídle ministerstva obrany.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na činnosti vykonávané s písomným súhlasom

ministerstva obrany a na činnosti uskutočňované bezpilotnými lietadlami podľa osobitného predpisu.^{31ac)}

(3) Vzor žiadosti o udelenie písomného súhlasu podľa odseku 2 zverejní ministerstvo obrany na svojom webovom sídle.

§ 17b **Priestupky**

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz používať

- a) označenie „ozbrojené sily Slovenskej republiky“, „ozbrojené sily SR“ alebo „OS SR“ (§ 17a ods. 1),
- b) vojenskú rovnošatu alebo odev označený štátnym znakom Slovenskej republiky a špecifickými znakmi, ktorý môže byť zameniteľný s vojenskou rovnošatou (§ 17a ods. 2),
- c) osobnú identifikačnú kartu alebo kartu, ktorá môže byť zameniteľná s osobnou identifikačnou kartou (§ 17a ods. 2).

(2) Priestupku sa dopustí aj ten, kto poruší zákaz činnosti bezpilotného lietadla (§ 17aa ods. 1).

(3) Za priestupky podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť pokutu do 500 eur. V blokovom konaní a rozkaznom konaní možno za priestupky podľa odsekov 1 a 2 uložiť pokutu do 300 eur.

(4) Priestupky podľa odsekov 1 a 2 objasňuje a v blokovom konaní prejednáva Vojenská polícia.

(5) Výnosy pokút za priestupky podľa odsekov 1 a 2 sú príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Na priestupky podľa odsekov 1 a 2 a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.^{31b)}

§ 18 **Prechodné ustanovenia**

(1) Vytvorením ozbrojených síl sa výkon povinnej vojenskej služby, prípravnej služby alebo profesionálnej služby neprerušuje.

(2) Vytvorením ozbrojených síl sa pracovnoprávne vzťahy zamestnancov, ktorí plnia úlohy Armády Slovenskej republiky, neprerušujú.

(3) Vojenská prísaha zložená vojakmi podľa doterajších predpisov sa považuje za vojenskú prísahu zloženú podľa tohto zákona.

(4) Základnými zložkami ozbrojených síl sú do 31. decembra 2002 aj Vojská ministerstva vnútra a Železničné vojsko; k 31. decembru 2002 sa tieto vojská zrušujú.

(5) Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov zamestnancov Vojsk ministerstva vnútra a zamestnancov Železničného vojska sa do 31. decembra 2002 nemenia; od 1. januára 2003 sa prechod týchto práv a povinností voči prevedeným zamestnancom spravuje ustanoveniami všeobecných predpisov.³²⁾

(6) Do určenia novej organizačnej štruktúry ozbrojených síl podľa § 2 ods. 5 a § 6 ods. 2 písm. c) sa doterajšia organizačná štruktúra Armády Slovenskej republiky považuje za organizačnú štruktúru ozbrojených síl podľa tohto zákona.

(7) Do vymenovania náčelníka generálneho štábu podľa § 7 ods. 5 a 6 funkciu náčelníka generálneho štábu vykonáva náčelník generálneho štábu Armády Slovenskej republiky

vymenovaný podľa doterajších predpisov, najneskoršie však do uplynutia štyroch rokov od jeho vymenovania do funkcie náčelníka generálneho štábu Armády Slovenskej republiky.

(8) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „Armáda Slovenskej republiky“, rozumejú sa tým „Ozbrojené sily Slovenskej republiky“.

§ 19

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 540/1990 Zb. o Generálnom inšpektorovi ozbrojených síl Českej a Slovenskej Federatívnej republiky,
2. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 263/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 166/1995 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 4/1997 Z. z., zákona č. 343/1997 Z. z. a zákona č. 269/1999 Z. z.,
3. § 1 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 16/1993 Z. z. o Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky,
4. § 175 až 178 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe.

§ 19a

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 59/2005 Z. z. o postupoch proti činom protiprávneho zasahovania vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky.

§ 20

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002 s výnimkou § 14 ods. 3, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Čl.1 ods. 6 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov.
- 4) § 206 a 208 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 4a) § 18 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
§ 61 zákona č. 281/2015 Z. z.
§ 17 zákona č. 378/2015 Z. z. o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 477/2019 Z. z.
- 4b) Napríklad Zmluva medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy, a inými štátmi zúčastnenými v Partnerstve za mier vzťahujúca sa na štatút ich ozbrojených síl (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 324/1997 Z. z.) v znení ďalšieho dodatkového protokolu (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 370/2001 Z. z.), Zmluva medzi štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúca sa na status ich ozbrojených síl (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 566/2004 Z. z.).
- 4c) § 9 zákona č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii v znení zákona č. 393/2008 Z. z.
§ 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.
- 5) Čl. 1 ods. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v znení ústavného zákona č. 566/2005 Z. z.
- 5a) Čl. 4 a 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5b) Napríklad Severoatlantická zmluva (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 301/2004 Z. z.) v znení protokolu k Severoatlantickej zmluve o pristúpení Chorvátskej republiky (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 157/2009 Z. z.), protokolu k Severoatlantickej zmluve o pristúpení Albánskej republiky (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 158/2009 Z. z.) a protokolu k Severoatlantickej zmluve o pristúpení Čiernej Hory (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 154/2017 Z. z.), Protokol o statuse medzinárodných vojenských veliteľstiev zriadených podľa Severoatlantickej zmluvy (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 551/2004 Z. z.).
- 5c) Čl. 3 ods. 30 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22. 8. 2018) v platnom znení.
- 7) Napríklad ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 8a) § 26 ods. 8 zákona č. 319/2002 Z. z. v znení zákona č. 306/2019 Z. z.
- 8b) Napríklad § 70 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 9 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.
- 8c) § 2 ods. 2 zákona č. 319/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 373/2018 Z. z.
- 9) Čl. 2 až 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.
- 10) Zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.
- 11) Zákon č. 455/2004 Z. z. o zriadení Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava

Štefánika, o zlúčení Vojenskej leteckej akadémie generála Milana Rastislava Štefánika v Košiciach s Technickou univerzitou v Košiciach, o zriadení Národnej akadémie obrany maršala Andreja Hadika a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

13a) § 12 ods. 1 písm. e) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.

13b) § 2 písm. b) a c) zákona č. 143/1998 Z. z.

13c) § 2 písm. n) zákona č. 143/1998 Z. z. v znení zákona č. 544/2004 Z. z.

13d) § 8 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. v znení zákona č. 544/2004 Z. z.

13e) § 4 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. v znení zákona č. 544/2004 Z. z.

13g) Napríklad § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 143/1998 Z. z., čl. 3 písm. c) Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944 (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 196/1995 Z. z. o uskutočnení notifikácie sukcesie Slovenskej republiky do Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve).

13h) § 7 písm. c) a § 25 ods. 2 zákona č. 319/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

14) Napríklad zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení zákona č. 143/2002 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

15) Čl. 102 ods. 1 písm. k) Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.

16) § 8 zákona č. 281/2015 Z. z.

17) § 156 zákona č. 281/2015 Z. z. v znení zákona č. 69/2018 Z. z.

18) § 39 zákona č. 281/2015 Z. z.

19) Napríklad čl. 86 písm. a) a čl. 92 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 a 45 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

19a) § 3 ods. 3 zákona č. 319/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

20) Zákon č. 281/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

20a) § 19 ods. 6 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

21) § 19 a 20 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky.

24) Čl. 86 a 119 Ústavy Slovenskej republiky.

24a) Čl. 5 Severoatlantickej zmluvy (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 301/2004 Z. z.).

Čl. 42 ods. 7 Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016) v platnom znení.

25) Napríklad mandát určený Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov, mandát rady splnomocnencov OBSE, čl. X Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (oznámenie č. 276/1997 Z. z.).

27) Príloha č. 6 časť A písm. a), k), l) a q) zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 92/2010 Z. z.

29) § 3 zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov.

30) § 25 Trestného zákona.

31) § 24 Trestného zákona.

31a) § 21 ods. 17 zákona č. 570/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 206 ods. 6 zákona č. 281/2015 Z. z.

31aa) § 63 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

31ab) Čl. 2 ods. 2 písm. c) a čl. 4 ods. 1 písm. c) nariadenia Komisie (ES) č. 2150/2005 z 23. decembra 2005, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pružného využívania vzdušného priestoru (Ú. v. EÚ L 342, 24. 12. 2005).

31ac) § 1 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

31b) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

32) § 27 až 29 Zákonníka práce.

